

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

4 Reddito temporib[us] poscentis debita sacris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

sustinuerunt a supplicis. Sineat ergo quilibet sic delicta corrigere, ut post mortem non oporteat talem poenam tolerare. Quidam enim peccata sunt, quae sunt mortalia; & in penitentia sunt vitia, h. non tamen statim sanata. Saep enim quidam aegri morerentur, nisi medicarentur: non tamen statim sanantur: languet victus, qui prius exa moriturus. Qui autem impenitens moritur, omnino moritur, & aeternaliter cruciabitur. Qui enim impenitens finitur, si semper viveret, semper peccaret. At Dei est misericordia, quod operatur finem peccatis: ob hoc etiam sine fine torquetur, quia nunquam dabitur virtute: semper plenus iniquitate, semper sine charitate, torquetur sine fine.

¶ Quoniam vix licet Sic est emendatum ex editione Plantiniana. Nam antea legebatur, Quod quamvis licet de eius salute, Augustinus, &c. Neg. accusari, sed interpretari voluit Augustinum hic auctor, sine dubio ipse scilicet. Multa vero alia in hoc capite partim ex vestigiis Gratiani codicibus; partim ex posterioribus sunt emendata.

Q V A E S T I O IV.

Quid autem orationis tempore conjugali operi vacare non liceat, beatus Hieronymus in quodam sermone scribit, ita dicens.

C. I. ¶ Tempore, quo uxori debitum redditur, a carnibus agni abstinere oportet.

Sociis & fratres charissimi, quoniam quicumque uxori debitum reddit, vacare non potest orationi, nec de carnibus agni comedere debet. Item paulo post: Si panes propositionis non poterant ab iis, qui uxores suas tegerant, comedi, quanto magis panis ille, qui de caelo descendit, non poterit ab his, qui conjugaliibus paulo ante haesere complexibus, violari atque contingi? non quo nuptias condempnemus (hoc enim non dicimus) sed quod eo tempore, quo carnes agni manducantur sumus, vacare operibus carnis non debeamus.

¶ Prior pars huius capituli, usque ad verbum Item. de industria videtur in summam collecta: reliqua autem ex originali est emendata & aucta.

C. II. ¶ A conjugali concubatu in sanctorum solemnitatibus est abstinendum.

Item Augustinus, sermone 2. de tempore [id est, de 2. Dominica adventus.]

Votiescunque h. aut dies natalis Domini, aut reliqua festivitates adveniunt, sicut frequenter admonui, ante plures dies non solum ab infidelium, sed concubinarum consortio, sed etiam a propriis uxoribus abstinere debemus.

C. III. ¶ Diebus jejuniorum a propriis uxoribus abstinere oportet.

Item Ambrosius in sermone de adventu Domini.

Fratres, non solum debetis ab omni immunditia abstinere: sed etiam ab uxoribus propriis studiosissime continetis. Nullus in omnino uxori suae jejuniorum diebus conjugatur.

¶ Nullus] In hoc sermone, qui habetur in manuscriptis in bibliotheca Vaticana, hinc usque ad finem non habetur. Sed in alio sermone manuscripto de Quadragesima haec leguntur. Nullus omnino uxori suae jungatur ante octavam Pascha. In plerisque vestigiis codicibus Gratiani hoc loco absumpta ista verba jejuniorum diebus: de quibus tamen B. Ambrosius loquebatur: & idem sunt etiam in rubrica.

a. al. saepe sustinuerunt. b. venalia. orig. c. alit. & non ut vel finitur. d. al. peccandi. e. torquetur. orig. f. In vigilia Pascha de ista agitur. g. Sent. 4. dist. 32. lvo p. 8. 6. 87. h. Sent. 4. dist. 32. i. infelici. vera lectio.

Idem super epist. 1. ad Corinthios. c. 2. **¶** Icausa a procreandorum filiorum dicitur temporum multum tempus concessum videretur ad ipsam quia & dies festi, & dies profectionis h. & ipsa tempora ceptus; & partus iuxta legem cessant in temporibus habere demonstrant.

C. V. ¶ De oris usque certis diebus est sermo. Unde Augustinus in libro questionum 12. tra. 6. 7. 117. flamenti, quafi. 117.

Christiano e cum uxore sua convenire aliquando licet, aliquando vero non licet. Propter dies profectionis aliquando non licet convenire: quia licetis abstinentium est, ut facillius impetari possit postuletur. Unde Apollolus d. ex contenta ad hunc modum ad tempus, ut vacetur orationi. Nam Ieronimus e in jejunio cadere. f. & iurgari non licet: licet: quia major reverentia debetur Dei castitatem non ferat.

C. VI. ¶ Non veri penitentiam agere, qui penitentiam non ferat.

Item Ioannes Chrysostomus.

Qui in castigatione vitus se dicit agere penitentiam, frustra hoc sermone promittit, nisi exortationem bilii suo, & jejunio continentiam addat.

Caput hoc apud B. Ieronimum Chrysostomum, ex quo est inventum. Sed eadem sero leguntur in commentariis Ieronimi ad cap. 2. Iohis g. & copiosius etiam expolita.

C. VII. ¶ Ab ingressu ecclesiae tempore est abstinendum cum propria uxore dormire.

Item Gregorius in responsione 11. ad interrogantem Augustinus.

Vit h. cum propria conjugee dormire, quae intrare ecclesiam non debet. Item Gregorius intrare statim debet. ¶ Quoniam in hac re diversae hominum nationes diversae sententiae sunt: aliis aliis custodire videntur. Romanorum autem per ab antiquioribus usus fuit, post admittendum conjugium; & lavari purificationem quare ab ingressu ecclesiae paululum reverenter abstinere. Item Gregorius de eorum usum culpam esse conjugium. Item Gregorius admissio conjugum sine voluptate non potest; a sacri loci ingressu abstinendum est, quia voluptas ipsa esse sine culpa nullatenus potest. Item Gregorius de adultério vel fornicatione; sed de legitimo matrimonio susceptus fuerat; qui dicebat: [Eccce communitatibus conceptus sum, & in deliciis peperimus.] & infra. ¶ Oportet itaque, legimus in his copula ut causa prolis sit, non voluptatis commissio creandorum liberorum sit, quae factio vitiorum. Si quis ergo suam communitatem creandorum gratia utitur, ipse profecto de voluptate captus, sed solummodo in creandorum gratia utitur, ipse profecto de voluptate captus; seu de sumendo corpore iudicio: quod in mysterio suo est relinquendum; iudicio: quod in prohiberi non debet accipere; qui in igne peccatorum ardere. Cum vero non amor procreandorum voluptas dominatur in opere committitur, iudicium iuges etiam de sua committitur, quod debeat de peccatis aqua lotus fuerit, etiam in sacro coenaculo ritum videri accipere, cum est iuxta praefatum ecclesiam etiam licet intrare.

C. VIII. ¶ Legitima] Ita emendatum est ex vestigiis Gregorii. Antea legebatur, oportet itaque legitimum esse copulam. Multa etiam alia sunt emendata.

a. Sent. ibid. lvo p. 8. c. 24. Pater. l. 6. c. 20. b. de peccatis super. dist. 3. Sent. ibid. lvo p. 8. cap. 75. c. de carnalibus f. al. cadit. orig. g. Ioh. 2. h. Sent. 4. dist. 32. lvo part. 3. c. 87. i. suam conjugem.] etc.

